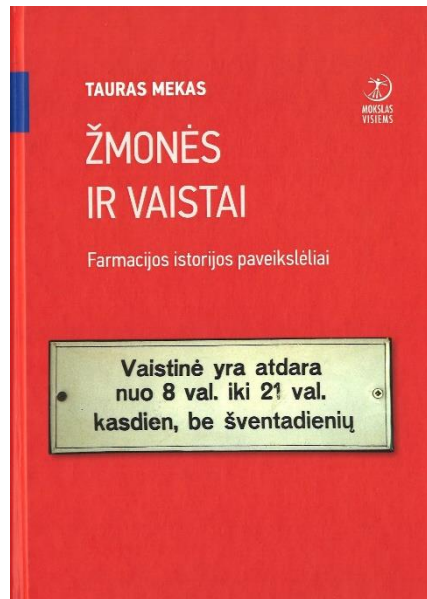

Farmacijos istorijos paveikslėliai naujausioje dr. Tauro Antano Meko knygoje

Janina Valančiūtė

Lietuvos medicinos biblioteka

Farmacijos istorikas, vaistininkas, biomedicinos mokslų daktaras Taurus Antanas Mekas pristato savo naujausią knygą „Žmonės ir vaistai. Farmacijos istorijos paveikslėliai“. Kukliai „istorijos paveikslėliai“ pavadinotoje šimto puslapių knygoje autorius sutalpino svarbiausius Lietuvos farmacijos istorijos faktus, kurie atskleis skaitytojui paslaptingą farmacijos pasaulį.

T. A. Meko moto – sausi tekstai tėra nemeilės savajam darbui įrodymas. Akivaizdu, kad jis myli ir vertina savo darbą. Istorijos pasakojamos patraukliai ir įtaigiai. Naujoji T. A. Meko knyga labai įtraukianti, suteikianti daug atradimo džiaugsmo akimirku, gausiai iliustruota archyvinėmis nuotraukomis. Kruopščiai surinkti vertingi ir įdomūs faktai, istorijos vedžioja skaitytoją farmacijos raidos takais. Pasak knygos autoriaus, jau pirmieji žmonės, išvyti iš rojus, kuriame nebuvo ligų, pradėjo sirgti, ir jeigu jie nebūtų pažinę vaistų – nebūtų mūsų. Teigiama, kad per ilgus amžius vaistininkystėje greta stulbinančių naujovių visada užtekėdavo vietos seniems, laiko išbandytiems vaistams.

Knygoje pristatoma vaistininkystės istorija. Ilgus amžius vaistininkai profesines žinias įgydavo ne universitetuose, o dirbdami ir mokydami vaistinėse. Aukštojo farmacijos mokslo tradicija, prasidėjusi 1785 metais, užgeso uždarius Vilniaus medicinos chirurgijos akademiją 1842 metais. Farmacininkai aukštąjį mokslą įgydavo Rusijos imperijos universitetuose. Tik 1920 metais buvo atidaryta Farmacijos sekcija prie Aukštųjų kursų Medicinos ir Gamtos skyrių.

Autorius aptaria profesoriaus Andriaus Sniadeckio, žinomo chirurgo ir gydytojo, nuopelnus kuriant farmacijos mokslą Lietuvoje. Knygoje rašoma apie provizorių Petrą Raudonikį, kuris pirmasis universitete pradėjo skaityti farmacijos kursą lietuviškai, 1936 metais parašė ir apgynė disertaciją farmacijos daktaro laipsniui gauti. Skaitytojas sužinos apie daugelį žmonių, prisidėjusių prie Lietuvos farmacijos raidos: apie spalvingą asmenybę kaunietį vaistininką Česlovą Bankauską, vaistinę Akmenėje įsteigusį Augustiną Ruščiną, Tibeto medicinos žinovą provizorių Donatą Liudviką Butkų, išvertusį tibetiečių medicinos vaistinių žaliavų žinyną į lietuvių kalbą, Lietuvos homeopatijos krikštamotę provizorę Anelę Ivašauskienę.

Knygoje prisimenami nepriklausomybės kovose žuvę lietuviai farmacininkai Antanas Juozapavičius ir Julius Čaplikas. Apžvelgiama farmacija tarpukario Lietuvoje. Per dvidešimt dvejus nepriklausomybės metus Lietuvoje buvo atkurtas ir modernizuotas vaistinių tinklas, pradėjo vystytis ir suklestėjo farmacijos pramonė, sukurta įstatyminė bazė ir valdymo sistema, įsteigtos profesinės organizacijos, leidžiamas periodinis žurnalas, išleista pirmoji Lietuvos farmakopėja.

Knygos „Žmonės ir vaistai. Farmacijos istorijos paveikslėliai“ sutiktuvės vyko Lietuvos mokslų akademijoje. Knygą pristatė LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus pirmininkas akademikas Limas Kupčinskas, Eugenijos Šimkūnaitės labdaros ir paramos fondo pirmininkė Birutė Karnickienė, Lietuvos mokslo istorikų ir filosofų bendrijos pirmininkas, buvęs ilgametis Nacionalinio Amerikos istorijos muziejaus Farmacijos kolekcijos kuratorius dr. Ramūnas Kondratas.

T. A. Meko knygos sutiktuvės Lietuvos mokslų akademijoje.
Janinos Valančiūtės nuotrauka

Ši knyga – trisdešimtoji Lietuvos mokslų akademijos iniciatyva leidžiamos mokslo populiarinimo serijos „Mokslas visiems“ knyga.

Knygą skaitymui galima pasiskolinti iš Lietuvos medicinos bibliotekos fondų arba atsisiųsti į savo kompiuterį.